

ת"פ 699/08/20 - מדינת ישראל נגד אמנון נחום

בית משפט השלום בנצרת

ת"פ 699-08-20 מדינת ישראל נ' נחום
תיק חיצוני: 54095/19

בפני המאשימה
נגד הנאשם
כבוד השופטת רות שפילברג כהן
מדינת ישראל
אמנון נחום

החלטה (בבקשה לביטול כתב האישום)

בפניי בקשה לביטול כתב האישום מטעם הנאשם (להלן: "המבקש").

הרקע לבקשה וטענות הצדדים:

1. נגד המבקש, הוגש ביום 2.8.20, כתב אישום המייחס לו עבירה של פגיעה בפרטיות, לפי חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981. בכתב האישום נטען כי המבקש תיעד באמצעות הטלפון הנייד שלו אירוע טראגי בו קופחו חייו של המנוח, עמרם שלמה בן שושן, בתאונת דרכים, וזאת בסרטון אותו הפיץ, לפי הנטען, לאחר מכן, לאחרים, באמצעות אפליקציית הווטסאפ.

2. בפתח ישיבת ההקראה הראשונה מיום 24.3.21, הודיעה באת כוחו של המבקש כי בפיה שתי טענות מקדמיות המצדיקות, לטענתה, את ביטול כתב האישום. הטענה האחת נוגעת בכך כי תיק החקירה נסגר בתחילה בעילה של חוסר אשמה, ורק לאחר שהוגש ערר על החלטת הסגירה, נפתח תיק החקירה מחדש והוחלט על הגשת כתב אישום נגד המבקש ונשלח לו מכתב יידוע. ב"כ המבקש טענה כי ערר זה הוגש בחוסר סמכות - שכן זהות מגיש הערר לפי החוק יכולה להיות, כמוגדר בסעיף 25 לחוק הגנת הפרטיות בלבד, ואין זה ברור מי הגיש את הערר במקרה דנן - ולפיכך ההחלטה על פתיחת התיק לחקירה מחדש ולהגשת כתב אישום, אף היא התקבלה בחוסר סמכות. נטען עוד, כי ספק אם הגורם שקיבל ההחלטה לפתוח את התיק מחדש הנו הגורם המוסמך.

הטענה האחרת נוגעת לתקופת התיישנות מיוחדת שנקבעה בעבירה דנן, וכתב האישום דנן לא הוגש, לפי הנטען, בתוך התקופה האמורה.

3. בתגובה שהוגשה ביום 31.3.24 נטען כי במקרה דנן פרקליטת המחוז היא שהורתה על פתיחת התיק מחדש, וכי לפיכך, ההחלטה התקבלה על-ידי הגורם המוסמך לכך. עוד נטען, כי זהות מגיש הערר אינה רלוונטית, שכן חוק הגנת הפרטיות עוסק באפשרות להגיש תובענה או קובלנה על-פי החוק, ולא בערר

על החלטה לסגירת תיק חקירה. להבהרה צוין, כי הערר על החלטת הסגירה הוגש, במקרה דנן, מטעם אלמנתו ואחיו של המנוח. בדומה, צוין כי אותו סעיף בחוק להגנת הפרטיות מתייחס לתקופת ההתיישנות בהגשת תובענה או קובלנה, ולא נוגע בסוגיית הגשת כתב אישום. צוין, כי העבירה המיוחסת למבקש הנה עבירה מסוג פשע, ולפיכך מועד ההתיישנות בעבירה טרם חלף. עוד צוין בתגובה, כי בטרם הגשת כתב האישום, ביום 31.5.20, נשלח למבקש מכתב יידוע, שהתייחס לכוונת המשיבה להגיש נגד המבקש כתב אישום בכפוף לשימוע, בעבירה לפי חוק הגנת הפרטיות. מכתב זה עונה, לדעת המשיבה, על דרישות החוק ביחס להודעה לחשוד טרם פתיחת התיק שנסגר והגשת כתב אישום.

4. למבקש ניתנה זכות תגובה בכתב. בתגובתו לתגובת המשיבה, מיום 14.4.21 הוסיף וטען כי החלטת פרקליטת המחוז לפתוח את התיק אינה מנומקת, וסוטה מחובת ההנמקה המוטלת על הרשות המנהלית. נטען, כי בהעדר הנמקה, יש כדי לרוקן מתוכן את הליך הערר, ולא ניתן לדעת מהם השיקולים שהובילו להחלטה להורות על פתיחת התיק מחדש, לאחר שנסגר בעילה של העדר אשמה.

עוד נטען בתגובה, כי לא ניתנה למבקש הודעה על ההחלטה בערר, וכי במכתב היידוע שנשלח למבקש לא צוין דבר באשר לערר שהוגש בתיק והביא לפתיחתו המחודשת. לפיכך, חובת ההודעה על החלטה בערר לא קוימה בהתאם לדין, ואף מסיבה זו יש להורות על ביטול כתב האישום.

5. בהודעה משלימה מטעם המשיבה מיום 11.5.21 הובהר כי כלל לא נשלחה למבקש הודעת סגירה, והמסמך אליו התייחסה ב"כ המבקש, לגבי החלטות של המאשימה טרם שליחת מכתב יידוע, הנו בגדר תרשומת פנימית בין התביעה ובין היחידה החוקרת. במסגרת הליך לעיון בחומרי חקירה, הועבר חלק מתוכן אותו מסמך לב"כ המבקש ובו צוין "תיק זה נסגר בתאריך 22/10/19, מעילה של היעדר אשמה."

דין והכרעה:

6. לאחר שעיינתי בבקשה ובתגובות הצדדים בכתב, שמעתי את טענות הצדדים בדיון בפניי, וכן עיינתי בחומר שצורף לעיוני, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

סעיפי חוק הגנת הפרטיות אליהם הפנתה ב"כ המבקש אכן מתייחסים, בהתאם לטענות המשיבה, למעמדם של מי שפרטיותו נפגעה או קרוביהם - בעת הגשת תובענה (אזרחית) או קובלנה בשל הפגיעה שנגרמה להם. לעומת זאת, הכללים הנוגעים להגשת ערר על החלטה לסגור תיק חקירה פלילי, ולתקופת ההתיישנות בעבירה הנדונה - מצויים בחוק העונשין ובחוק הסדר הדין הפלילי [נוסח משולב], ולא בחוק הגנת הפרטיות.

7. לשונו של סעיף 25 לחוק להגנת הפרטיות הנה כדלקמן (ההדגשות שלי, רש"כ):

25. (א)

אדם שנפגע בפרטיותו ותוך ששה חדשים לאחר הפגיעה מת בלי שהגיש תובענה או קובלנה בשל אותה פגיעה, רשאים בן-זוגו, ילדו או הורהו, ואם לא השאיר בן-זוג, ילדים או הורים - אחיו או אחותו, להגיש, תוך ששה חדשים לאחר מותו, תובענה או קובלנה בשל אותה

פגיעה.

(ב)

אדם שהגיש תובענה או קובלנה בשל פגיעה בפרטיות ומת לפני סיום ההליך, רשאים בן-זוגו, ילדו או הורהו, ואם לא השאיר בן-זוג, ילדים או הורים - אחיו או אחותו, להודיע לבית המשפט, תוך ששה חדשים לאחר מותו, על רצונם להמשיך בתובענה או בקובלנה, ומשהודיע כאמור יבואו הם במקום התובע או הקובל.

26

תקופת ההתיישנות של תביעה אזרחית לפי חוק זה היא שנתיים.

הסעיף מסדיר זכויות שארים של מי שנפגע על פי הוראות החוק ונפטר בעניין הגשת תובענה או קובלנה, ואילו למבקש מיוחסת עבירה על חוק הגנת הפרטיות, שהעונש המרבי הקבוע לצדה הנו עד חמש שנות מאסר, קרי - עבירה מסוג פשע. תקופת ההתיישנות בעבירות מסוג פשע, נקבעה בסעיף 9 לחוק העונשין, והנה למשך 10 שנים. במקרה דנן, הוגש כתב האישום בתוך תקופת ההתיישנות הקבועה בחוק לעבירה המיוחסת.

8. ההוראה הרלוונטית ביחס להגשת ערר מצויה בסעיף 64 לחסד"פ, הקובע כי מתלונן רשאי לערר על החלטה שלא לחקור או שלא להעמיד לדין, ומונה את הגורמים המוסמכים לדון בערר.

במקרה דנן הערר, לדברי ב"כ המשיבה, הוגש על-ידי אלמנתו ואחיו של המתלונן, וההחלטה בו התקבלה על-ידי פרקליטת המחוז, היא אחד הגורמים המוסמכים לדון בערר על החלטה שלא להעמיד לדין, על-פי החוק. קביעה לפיה קרוביו של מתלונן שנפטר בסמוך לביצוע העבירה - אינם רשאים להגיש ערר על החלטה שלא להעמיד לדין, אינה הגיונית ודינה להידחות. בחוק קיימים הסדרים מיוחדים ביחס לזכות הערר מטעם קרובי משפחה של נפגעי עבירות אלימות ומין. לא ניתן להלום מצב שבו, במצב הדברים הייחודי הנטען בכתב האישום, תישלל מקרוביו של המתלונן, שנפטר, לערר על ההחלטה לסגור את התיק מחוסר אשמה ביחס למי שביצע, על-פי הנטען, עבירת פשע בקשר לפרטיותו של הנפטר.

9. שיקולי המאשימה, והנימוקים לפתיחתו של התיק מחדש, לאחר שקודם לכן התקבלה החלטה לסגור אותו בעילה של היעדר אשמה, הוסברו ע"י המשיבה. הובהר כי המנוח מת מפצעיו זמן קצר לאחר התאונה, שעל-פי הנטען בכתב האישום תועדה בסרטון וידאו על-ידי המבקש. בתחילה, כל על פי ההסבר, תיק החקירה נסגר משום שפרסום תצלום של נפטר אינו עולה כדי עבירה פלילית לפי חוק הגנת הפרטיות, אלא מהווה עוולה אזרחית בלבד. דברים אלה עולים בקנה אחד עם הוראותיו של סעיף 5 לחוק הגנת הפרטיות, שאכן מגדיר רשימה סגורה של סעיפים המהווים עבירה פלילית. פרסום תצלום של נפטר אינו נמנה עם אותם מקרים. הובהר כי לאחר סגירת התיק, פנו קרובי משפחת המנוח אל גורמי החקירה וטענו כי בזמן צילום הסרטון, המנוח טרם נפטר, וכי ניתן לראות בסרטון כי הוא מתנועע. נטען, כי על-מנת לבדוק את טענותיהם של בני המשפחה שלחה המשיבה את הסרטון שסיפקו לקבלת

חוות-דעת של המכון הפתולוגי, וחוות-הדעת שהתקבלה קבעה כי בעת צילום הסרטון המנוח עדיין היה בחיים. בעקבות זאת התבקש, והתקבל, אישור פרקליטת המחוז לפתיחת התיק מחדש.

הדברים האמורים הובאו, בפניי, באמצעות מסמך שהציג ב"כ המשיבה - ובהמשך לאותם נימוקים שצינו, ניתן אישור פרקליטת המחוז לפתיחת תיק החקירה והגשת כתב אישום. מצאתי בהסבר שניתן משום הנמקה עניינית מספקת להחלטות שהתקבלו, ולא ראיתי כל חשש לאכיפה מפלה, החלטה שרירותית, או פגיעה בהגנה מן הצדק לגבי המבקש.

מכך עולה - כי הייתה למשיבה הסמכות לדון בערר שהוגש, כי ההחלטה בערר התקבלה באמצעות הגורם המוסמך להחליט בו, ואף עולה כי ההחלטה הנה מנומקת כדבעי ויש ביסודה תשתית עובדתית - אשר תיבחן במסגרת ההליך העיקרי, ולא בשלב מקדמי זה.

10. זאת ועוד, מהודעת ב"כ המשיבה מיום 11.5.21 עולה כי בעת סגירת התיק **כלל לא נשלח למבקש מכתב סגירה**, וכי המסמך הראשון שנשלח למבקש הנו מכתב היידוע בדבר הכוונה להגיש נגדו כתב האישום. ב"כ המבקש נשאלה על ידי, בעת טיעוניה, אם המבקש קיבל הודעת סגירה, והשיבה כי איננה יודעת. עולה מהדברים, כי המבקש כלל לא ידע על התגלגלותו של התיק טרם קיבל בגינו מכתב יידוע, ולא היה ידוע לו על סגירת התיק מחוסר אשמה בתחילה, ועל החלטה לשוד ולפתוח אותו בהמשך. דבר סגירתו של התיק, ופתיחתו מחדש, נודע למבקש רק בשלב מאוחר, כשכבר הייתה כוונה להאשימו, ויתכן שרק בהמשך, כשהוגש כתב אישום. מכאן פוחת עוד יותר משקלה של הטענה כי ההחלטה לפתוח את התיק לא נומקה. המשיב לא חווה כלל טלטלה כלשהי בעקבות השינוי בעמדת התביעה בעניינו, שהחליטה לסגור את התיק, ובהמשך לפתוח אותו מחדש, ולמעשה, הוא לא הושפע כלל ממהלך חריג שהתקיים ללא מודעות כלשהי אצלו על עצם קיומו.

11. לסיכום, לא ראיתי פגם בהתנהלות המשיבה. פתיחת התיק מחדש עקב ערר, ללא יידוע בזמן אמת למבקש, נעשו כדין, ואין בהם להוות פגיעה בכללי הצדק או סתירה עם עקרונות של הגינות משפטית, בהתאם להוראותיו של סעיף 149 (10) לחסד"פ. אמנם, הודעה על הגשת הערר לא נמסרה, ככל הנראה, למבקש - אולם מאותם טעמים - אין לראות בשינוי עמדת התביעה בעניינו, ככזה שפגע בזכותו להליך הוגן או באינטרסים מוגנים אחרים של המבקש, במיוחד שהתחשב בכך שהלכה למעשה לא קיבל כל הודעה על החלטה לסגור התיק נגדו.

12. נוכח המפורט לעיל, הבקשה לביטול כתב האישום - נדחית. המבקש ישיב לאישום.

ניתנה היום, י"א סיוון תשפ"א, 22 מאי 2021, בנוכחות
הצדדים.